

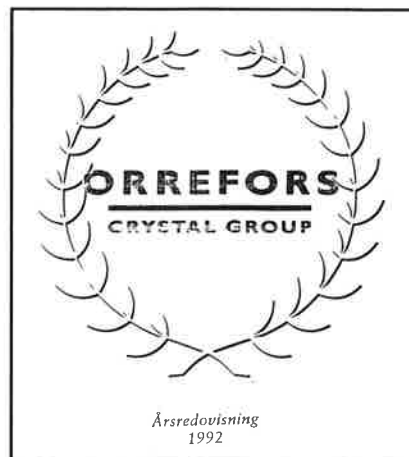
Nr 4 April 1993

Redaktör: Birgitta Ottosson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

VÄLKOMMEN TILL BOLAGSSTÄMMAN!
INBJUDAN PÅ SID 3

FÖLJ MED PÅ EN TITT IN I ÅRSREDOVISNINGEN

Varför gör man en årsredovisning?

–Det finns lag på att aktiebolag ska informera aktieägare och omvärld om det senaste årets resultat och verksamhet.

Hur det har gått för Orrefors AB finns i siffror i **resultaträkningen** på sid 9. Vi stannar där ett tag och får hjälp av **Bo Welander** att tolka begreppen.

Rörelseresultat före och efter avskrivningar?

Före = företagets kassamässiga rörelse p g a kostnader som vi har haft för att kunna sälja våra varor.

Efter = Här har man räknat bort kostnader för förslitning av anläggningarna, byggnader, maskiner etc.

Finansiella poster är intäkter och kostnader som mest beror på lån. Det är räntor som vi får på pengar i banken, eller som vi får betala för banklån. Här ingår också dröjsmålsräntor som vi tar ut av våra kunder om de inte betalar i avtalad tid. Omvänt får vi betala dröjsmålsränta till våra leverantörer om vi inte håller uppgjort avtal.

Valutakursdifferenser är skillnaden mellan kursvinster och kursförluster.

Vi antar att en av våra kunder betalar i utländsk valuta t ex US dollar. Om en kund köpte för 100 000 dollar före devalveringen, när dollarn stod i 5,25 och vi efter devalveringen löste in dessa dollar i banken till en kurs av 6,50, så tjänade vi 125 000 kronor mer än vad vi hade räknat med. Det kan man verkligen kalla en kursvinst.

Omvänt kan vi tänka oss en leverantör som vi betalar i DM. Om vi köpte för 100 000 DM före devalveringen till en kurs av 3,60 kr och betalade efter devalveringen, så fick vi betala 4,30 kr i banken. En valutaförlust på 70 000 kr.

Det var många företag som drabbades av kursförluster p g a devalveringen. Vårt företag drabbades inte, eftersom vi hade löst de lån i utländsk valuta som vi hade i Sverige före devalveringen.

Extra ordinära intäkter och kostnader uppstår om vårt företag t ex säljer en fastighet. Det är alltså

sådana intäkter eller kostnader som inte har med vår huvudaffär att göra - att tillverka och sälja glas.

Bokslutsdispositioner

Här görs anpassning i det skattemässiga resultatet med hänsyn till skattelagstiftningen. Här finns också koncernbidrag som de svenska bolagen inom Orreforskoncernen kan få eller lämna mellan sig för att utjämna skattebelastningen. Genom koncernbidrag kan man flytta vinst eller förlust från ett bolag till ett annat och på det sättet förskjuta skatteeffekten tidsmässigt. **Orreforskoncernen kan inte få eller lämna koncernbidrag till Incentive.**

Minoritetens andel

I bolag där Orrefors äger det mesta, men inte riktigt 100%, finns givetvis andra ägare på den resterande delen. I resultaträkningen tar Orrefors upp hela bolagets resultat och anger sedan hur stor del i det bolaget som övriga ägare (minoriteten) har.

Det var mycket om resultaträkningen, men Du är väl med ett tag till, för vi ska titta på några fler intressanta saker.

Forts på nästa sida.

ÅRSREDOVISNING

Forts fr sid 1.

Balansräkningen sid 10-11, är en sammanställning av alla tillgångar, skulder och eget kapital som finns i moderbolaget och i koncernen.

Finansieringsanalyser, sid 12, åskådliggör kassaflödet i företaget. Här kan man se hur mycket verksamheten har gett i pengar. Några saker som påverkar:
– Vi har sålt mer från vårt lager - det har alltså minskat, vilket betyder mer pengar i kassan.
– Vi har fått betalt från våra kunder i snabbare takt än tidigare.
– Vi har minskat våra skulder.

Soliditet

Soliditeten (%) kallar man det egna kapitalets andel av de totala tillgångarna.

Ju högre soliditet, ju starkare är man i dåliga tider. Det är önskvärt att soliditeten ligger över 30%. Vi skapar högre soliditet genom att företaget gör vinster som stannar kvar i företaget, samtidigt som företaget minskar sina banklån.

Nyttiga noter

I resultat- och balansräkningarna hänvisas till noter.

I not 7, på sid 14 kan man hitta de bolag som ingår i Orrefors Crystal Group.

Not 8, på sid 15, innehåller uppgifter om det totala varulagret. Hur mycket värde som ligger i färdiglag, råmaterial och produkter i arbete.

Not 16, på sida 16, visar var koncernen har sina verksamheter, hur många som arbetar i de olika bolagen och hur mycket som har betalats ut i löner och arvoden.

Styrelse

Styrelsens ledamöter är i stort sett desamma sedan ett 10-tal år tillbaka. Det visar på ett stort engagemang för företaget.

INVESTERING I GLASMA

Nu investeras 2,7 miljoner för att förbättra utrustningen för dosering och vägning av glasråvara hos GLASMA.

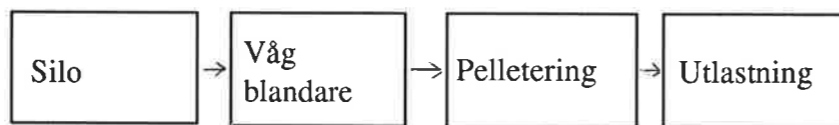
Varför gör man en så stor investering? Frågar vi Arne Fransson.

– Pelleteringsanläggningen vid Glasma kom ju till av miljöskäl, för att mängthanteringen vid bruken inte var tillfredsställande ur miljösynpunkt.

Beroendet

Glaskvaliteten är i hög grad beroende av den pellets som levereras från Glasma. Man har dock inte lyckats möta de stigande kvalitetskraven från glasbruken. Misstankar om att det är utrustningen för dosering och vägning av råvarorna som orsakar problemen har funnits under lång tid och därför har man gjort en mängd mätningar och analyser.

Varje pelletkorn ska i princip innehålla alla de råvaror som ingår i en bestämd blandning.

Aktier

Ägandet är också stabilt. Incentive är ju som bekant huvudägare och Nordfondens andel har nu tagits över av kapitalförvaltningsbolaget Bure.

För att det ska vara intressant att satsa i aktier, bör utdelningen vara 5% högre än bankräntan. Man löper ju dock en risk att förlora pengarna.

För 1992 blir det ingen utdelning för Orrefors aktieägare. Det betyder att ägarna inte får någon ränta på de pengar som de har satt in i företaget.

Grundförutsättningar

I all verksamhet är det viktigt att man har grundförutsättningarna rätt. För närvarande är avvikelserna mellan perfekt uppvägda råvaror för höga. Vår avsikt är nu att förbättra utrustningen. Vi vill komma ner till de låga avvikelser som vi har vid dosering av sand och blyoxid även för de andra material som används i blandningarna.

Rätt dosering, en förutsättning

Råvarorna förvaras i silos och tappas ur till en våg och blandare när en sats ska lagas till. Här är vikten det viktiga - att silon slutar tappa ur råvara i rätt ögonblick. Det är just här, vid doseringen av de olika råvarorna som man nu investerar pengarna.

(Se skiss)

Målsättning

Målet med den här investeringen är att få ner avvikelserna till 0,1% för alla råvaror. En jämnare kvalitet på råvaran gör att Glasma kan möta Orrefors Kosta Bodas kvalitetskrav, säger Arne Fransson.

Vad tycker Göran?

Läs på sid 2-3.

Om vårt företags strategiska inriktning kan man läsa på sid 6.

Mycket annat hittar Du i textmassan och på sista sidan finns adresser till alla företag som ingår i koncernen.

Kom till bolagsstämman, så får Du mer information om året som gått och också en blick in i framtiden!

INBJUDAN TILL BOLAGSSTÄMMA I ORREFORS AB

Alla anställda är hjärtligt välkomna till stämman som i år hålls i Orrefors Folkets Hus fredagen den 7 maj med början kl 17.00.

Man behöver inte vara aktieägare för att besöka i bolagsstämman.

Bolagsstämman är alltid en trevlig händelse.

Varje år görs ansträngningar för att ge stämman en fin inramning.

Det blir:

Förfriskningar medan stämmodeltagarna samlas och aktieägare registreras.

VD Göran Bernhoff redogör för 1992 års bokslut och lämnar prognos för 1993.

Inez Svensson, färgstark rektor för Konstfack i Stockholm, är gästtalare.

Anmäl dig senast den 4 maj kl 12.00 till:

Karin Gredvall, tel 0481/34 154 om Du arbetar i Orrefors eller Sandvik.

Ingrid Ljunggren, tel 0478/503 00, om Du arbetar i Kosta, Boda eller Åfors.

Alessi - rostfri design som blev världsberömd

Alessi är ett familjeföretag i norra Italien men också ett världsberömt varumärke som bara säljs i de mest exklusiva varuhus och butiker.

En av ägarna, Alberto Alessi besökte Orrefors och Kosta Boda under några dagar i mars.

Unikt för Alessi är att man lockade arkitekter att rita vardagsföremål. Mest berömda är produkterna i rostfritt, men på senare tid har man också arbetat med plast och porslin, dock inte med glas.

Alessi har visat hur viktig designen är även när det gäller de vardagliga tingen, vilket ger många beröringspunkter med vårt företag.

TURISTMÄSSAN

Glasriket hade fått en något mer undanskymd position på mässan i år än vad man brukar ha. Men det påverkade inte att besökarna. Montern var så välbesökt att värdarna knappast hann dricka kaffe. Att döma av detta borde vi få en fantastiskt bra turistsäsong.

Ett jättelikt ur drog till sig blickarna på mässan. Det var Kjell Engman som byggt upp denna klocka av glas i olika former. Till i slutet av maj finns den nu på Riddersberg, utanför Jönköping och flyttas sedan till Boda.

Mycket tyska turister ser vi redan nu på bruken och våra turistansvariga räknar med att de ska bli rekordmånga i sommar. Tyskarna får ju mycket för sina DM här i Sverige nu och bör ha råd att handla en hel del i våra shoppar.

PERSONAL

Nu börjar en ny spalt.

I fortsättningen kommer vi att tala om vad som händer på personalfronten under den här rubriken.

Den här månaden får ni veta vilka som lämnat företaget med pension hittills under 1993.

Orrefors

Peder Lindahl, som de senaste åren arbetat med kalkyler, gick i pension vid årsskiftet. Peder, som inte riktigt uppnått pensionsåldern, tyckte att 50 års arbetsdag kunde räcka.

Ingrid Dahlgren, gästvillan.

Efter mer än 25 år i företaget dukade Ingrid sista middagsbordet före pensioneringen den 31/3.

Ann-Marie Bach har arbetat i

dekorsliperiet med servisglasslipning de senaste åren. Ann-Marie som har varit anställd sedan 1965 lämnade företaget den 1 april med förtidspension

Olle Alberius, formgivare på

Orrefors sedan 1971. Olle gick i pension den 8 april efter drygt 20 år av kreativt konstnärskap för Orrefors.

Kosta

Bela Kisch, tekniska avd. slutade med förtidspension den 15 mars. Bela anställdes 1975 och har varit SIF-ordförande sedan 1976.

UTBILDNING AV BUTIKSPERSONAL

Personalen hos våra återförsäljare är en mycket viktig grupp för oss. Det är dessa personer som ska "tala för våra varor" inför den slutliga kunden. Den kunskap om varan som förmedlas till kunden är ofta avgörande för köpet. Ett par gånger om året har vi därför utbildning för butikspersonal från Duka, Cervera och andra butiker i Sverige som säljer vårt glas.

I Kosta är det Diana Fredriksson som håller i utbildningen för butikspersonalen och i Orrefors svarar Mai-Zita Gustavsson för motsvarande kurser.

Med små variationer arbetar man på samma sätt för de båda varumärkena. Det är undervisning i glaskunskap och tekniker. Deltagarna får prova på att blåsa glas och om det finns möjlighet ordnar man också med gravering och målning.

Att träffa formgivare och få veta något om deras tankar och ideér kring glaset är mycket uppskattat av de som deltar i kurserna.

Rundturer på de olika bruken ingår också och man brukar bjuda på en kväll med hyttstill.

Under mars har man också ordnat kurser i glaskunskap och tekniker för vår egen personal i turistshoparna.

NOTISER

I Åfors är nu den nya sliplinjen klar. Som vi berättat i ett tidigare blad, omfattar den pendelsåg, bandkantmaskin, polermaskin och sliprobot. Nils Karlsson som jobbar vid linjen tycker att allt nu fungerar bra.

Ulrica fyllde år nyligen och fick dela en jättebukett tulpaner (110 st) med Bertil, som fyllde tidigare i år.

Upplyst är det numera i hyttan i Åfors. Ny belysning förbättrar arbetsmiljön och gör det trivsammare att jobba.

Fina stugan i Åfors öppnar den 1 maj. Helgöppet fram till juni, sen öppet varje dag.

I Boda installeras en ny syrgaspanna för att få bättre fart på smältningen i vinnan.

Det jättelika uret som Kjell Engman byggde upp till turistmässan kommer att visa tiden i Bodas utställningshall hela sommaren.

Sandvik har fått en ny, fin turistfolder. Glada är alla flickorna i turistshopen, som har väntat länge på en ny broschyr.

Fönster byts i hyttan och man renoverar en oljeugn och förser den med nya styrutrustning.

I utställningshallen i Kosta gör varje formgivare nu separatutställning. Mycket uppskattat av besökare.

Till jul dukade Anna Ehmer ett bord med julanknytning och visade unikat.

Bertil Vallien kom därefter med utställningen Area II, som nu är på väg till Heller Gallery i New York.

Från den 6 april kan man se Göran Wärffs unika kristall i utställningshallen.

Gunnel Sahlin ställer ut på Galleriet i Växjö mellan 3 och 17 april.

"Blå sniglar och gröna sjöhästar" Ann Wählströms separatutställning kan ses på Kosta Boda Djurgården från 15 april till 9 maj.

Peder Lindahl och Ingrid Dahlgren berättar

Peder, som har upplevt sju direktörer under sina 50 år i Orrefors tjänst har mycket att berätta.

– Jag började ju under Hald och Gates tid här på Orrefors och har många minnen av de båda.

Jag var 14 år när jag blev elev med 25 öre i timman. Jag fick börja rita åt Gate. En enastående person, som det finns många historier om.

Efter tre år som elev blev man lärling och efter ytterligare sju år fick man göra sitt mästarprov.

I gravryverkstaden var vi 25-40 personer som arbetade då, eleverna inräknade. Verkmästaren Gustaf Abels kom varje morgon och kollade arbetet, godkände eller underkände.

1965 började intresset för graverat att avta. Då fick jag erbjudande att arbeta med arbetsstudier. Jag läste på fritiden och fick också en bra utbildning genom företagets försorg. Det har gått bra och har varit intressant. På senare tid har jag arbetat mest med kalkyler och förhandlingar. Jag har haft ett bra arbetsliv här på Orrefors. Det roligaste har nog ändå varit hantverket. Jag har börjat gravera lite igen efter pensioneringen och i avskedsgåva fick jag oljefärger och duk av mina arbetskamrater, så det blir en och annan tavla också.

Tack Peder och lycka till med dina intressen.

Ingrid har varit värdinna i Gästvillan i mer än 25 år. Många belåtna gäster har gått från hennes middagsbord. En gång gick brandlarmet mitt under desserten. Ingen i matsalen hörde det men brandkåren ryckte ut och kom inspringande i full mundering. Det var glassbombarna som serverades till dessert som utlöst larmet. Serveringspersonalen blev förstörd förskräckt, men middagsgästerna trodde att det var fortsättning på den underhållning som de bjudits på tidigare under dagen. Brandkåren hade nämligen rest majstången till gästernas förnøjelse.

Tack, Ingrid för den historien. Vi önskar dig en skön vår och sommar.